

ADVOCATENKANTOOR ESSED & SOHANSINGH

mr. H.A.M. ESSED
hessed@herslaws.sr

mr. R. SOHANSINGH
rsohansingh@herslaws.sr

mr. P.R. SOHANSINGH
psohansingh@herslaws.sr

mr. I.A. NAZIR
inazir@herslaws.sr

mr. T.A.M. KENS MIL
tkensmil@herslaws.sr

mr. N.R.J. ILAHIBAKS
nilahibaks@herslaws.sr

mr. dr. G.N. BEST
gbest@herslaws.sr

mr. K.D. SEOPERSHAD
kseopershad@herslaws.sr

Prins Hendrikstraat # 74-78 Paramaribo Suriname Telefoon: (597) 424231 Fax: (597) 420944

Inzake: Implementatie Wet Controle Valutaverkeer
en Transactiekantoren (WCVT)

De Vereniging Surinaams Bedrijfsleven
(VSB)
T.a.v.: de voorzitter,
De heer B. Renten
Prins Hendrikstraat nr. 18
Alhier

Paramaribo, 25 maart 2020

Geachte heer Renten,

Naar aanleiding van uw verzoek om advies met betrekking tot de implementatie van de Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren, bericht ik u hierbij graag als volgt.

I. Inleiding

Op 23 maart 2020 heeft de president van de Republiek Suriname de Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren, hierna te noemen "WCVT", bekrachtigd. De WCVT is eveneens op 23 maart 2020 in het Staatsblad is gepubliceerd (S.B. 2020 no. 73), zodat de wet ingevolge artikel 11 lid 3 WCVT op 24 maart in werking is getreden. Onderhavige memo heeft als hoofddoel uw onderneming in staat te stellen aan de belangrijkste bepalingen van voormelde wettelijke regeling te voldoen.

In plaats van een uitputtende bespreking van de WCVT, is in deze memo ervoor gekozen de focus te leggen op de, voor de alledaagse bedrijfsvoering, belangrijkste bepalingen.

II. Het accepteren van contante betaling in valuta

Op grond van artikel 3 lid 1 WCVT is het sedert 24 maart 2020 eenieder verboden om contante betalingen in vreemde valuta te plegen of te accepteren. Ingeval partijen in weerwil van voormelde bepaling een vreemde valutatransactie contact afwikkelen, plegen zowel de betaler als de ontvanger een economisch delict.

III. Contracteren in vreemde valuta

Verreweg de meest bezwarende bepalingen uit de WCVT voor bedrijven en particulieren, zijn die welke ingrijpen in bestaande rechtsverhoudingen. Zo stelt artikel 10 lid 3 WCVT – een overgangsbepaling – dat de bij inwerkingtreding van deze wet bestaande overeenkomsten als bedoeld in artikel 3 lid 2 binnen 30 dagen na de inwerkingtreding van de WCVT dienen te worden gewaardeerd in Surinaamse dollar tegen de wisselkoers van de Centrale Bank.

Artikel 3 lid 2 WCVT bepaalt dat het eenieder verboden is om overeenkomsten te sluiten waarbij contante betalingen of ontvangsten in een andere munteenheid dan de Surinaamse dollar kan

plaatsvinden. Deze bepaling is buitengewoon ongelukkig geformuleerd. In vrijwel geen enkele overeenkomst staat immers dat contante betaling in vreemde valuta *niet kan* plaatsvinden, waardoor nagenoeg alle overeenkomsten toestaan dat betaling in vreemde valuta contant kan plaatsvinden. Het gevolg is dat nagenoeg alle overeenkomsten, waarbij partijen hebben afgesproken dat de betaling in vreemde valuta moet plaatsvinden, vallen binnen de reikwijdte van artikel 10 lid 3 WCVT.

Gelet op het voorgaande, valt een overeenkomst alleen dan niet binnen de reikwijdte van artikel 10 lid 3 WCVT, indien daarin uitdrukkelijk is opgenomen dat *de prestatie, bestaande uit de betaling van een geldsom in vreemde valuta, bij uitsluiting moet worden verricht door overmaking van voormelde geldsom in vreemde valuta op een in die overeenkomst genoemde bankrekening*. Iedere overeenkomst die na 24 maart 2020 wordt gesloten en waarbij wordt overeengekomen dat een prestatie moet worden verricht, bestaande uit de betaling van een geldsom in vreemde valuta, dient een bepaling als voormeld te bevatten om te voorkomen dat de overeenkomst van rechtswege nietig is, als bedoeld in artikel 3 lid 3 WCVT.

Indien een voor 24 maart 2020 gesloten overeenkomst een dergelijke bepaling ontbeert, kan de partij bij de overeenkomst die recht heeft op de prestatie, te weten het betaald krijgen van een geldsom in vreemde valuta, (oftewel de schuldeiser) de wederpartij die voormelde prestatie moet verrichten (oftewel de schuldenaar) verzoeken om de overeenkomst – met het oog op het buiten de reikwijdte van artikel 10 lid 3 WCVT brengen daarvan – aan te passen in voormelde zin. Indien de wederpartij dat echter weigert, zal de overeenkomst of beter gezegd, de obligatoire verplichting bestaande uit de betaling van een geldsom in vreemde valuta, ingevolge artikel 10 lid 3 WCVT, moeten worden gewaardeerd in Surinaamse dollar tegen de wisselkoers van de Centrale Bank. Met andere woorden, de contractspartij die eerst verplicht was te betalen in vreemde valuta, moet ingaande 24 april 2020, uit hoofde van artikel 10 lid 3 WCVT, diezelfde prestatie kunnen verrichten in Surinaamse dollar, omgerekend tegen de tegen die tijd geldende koers van de Centrale Bank.

IV. Offreren en factureren in vreemde valuta

Artikel 3 lid 5 houdt een verbod in om prijzen van goederen en diensten in een andere munteenheid aan te geven dan de Surinaamse dollar. Deze bepaling staat echter haaks op artikel 3 lid 2 WCVT, welke contracteren in vreemde valuta mogelijk maakt, mits in de overeenkomst wordt opgenomen dat de betaling in vreemde valuta louter kan geschieden door middel van overmaking op een bankrekening. Indien contracteren in vreemde valuta mogelijk blijft, moeten offreren en factureren in vreemde valuta logischerwijs ook mogelijk blijven. Immers gaat in het contractenrecht het aanbod aan de wilsovereenstemming vooraf en vergt het betaald krijgen van een geldsom (al dan niet in vreemde valuta) veelal dat de schuldenaar het verschuldigde bedrag door middel van een factuur in rekening wordt gebracht. Echter volgt uit artikel 3 lid 5 WCVT dat het aangeven van prijzen in vreemde valuta, waaronder in ieder geval moet worden verstaan offreren en factureren, verboden is. Voormelde bepaling is dan ook te kwalificeren als fundamenteel onuitvoerbaar.

V. WCVT is innerlijk tegenstrijdig

In de Memorie van Toelichting bij de WCVT staat bij de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3 WCVT dat "Het gebruik van vreemde valuta voor lokale transactie wordt verboden". Nergens in de wet blijkt echter van zo een bepaling. Integendeel blijkt uit artikel 3 lid 1 WCVT slechts dat *contante* betalingen in vreemde valuta niet langer zijn toegestaan. In de volgende zin van de toelichting bij artikel 3 WCVT staat dat "Girale transacties zijn nog altijd vrij en wordt ook gestimuleerd". Met enige moeite kan voormelde stelling wel worden gekoppeld aan artikel 3 lid 2 WCVT. Immers blijkt uit artikel 3 lid 2 dat het verboden is om overeenkomsten te sluiten waarbij contante betaling in vreemde valuta kan plaatsvinden. *A contrario* kan dan hoogstens worden geredeneerd dat het wel toegestaan is om overeenkomsten te sluiten, waarbij uitdrukkelijk is bepaald dat betaling in

vreemde valuta *louter* giraal mag plaatsvinden. De stelling dat girale transacties, in vreemde valuta welteverstaan, nog altijd vrij zijn, klopt dus niet helemaal: het is contractanten uit hoofde van artikel 3 lid 2 WCVT slechts toegestaan overeen te komen dat een betaling mag c.q. moet worden verricht in vreemde valuta, indien in de overeenkomst uitdrukkelijk vermeld staat dat de betaling giraal moet plaatsvinden.

Tot slot bevat de Memorie van Toelichting bij de WCVT geen nadere toelichting bij artikel 10 lid 3 WCVT. Dat is op z'n minst opmerkelijk, aangezien deze bepaling voor veel cliënten verreweg de meest bezwaarlijke zal zijn.

De vraag is welke waarde in het kader van de interpretatie van artikel 10 juncto artikel 3 lid 2 WCVT, bij voormelde stand van zaken, moet worden gehecht aan de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3 WCVT. Zal een rechter op grond van voormelde toelichting kunnen oordelen dat artikel 3 lid 2 WCVT anders moet worden geïnterpreteerd dan hetgeen wat uit een simpele grammaticale interpretatie blijkt? Daarvoor is nodig dat de artikelsgewijze toelichting voldoende handvatten aanreikt om vast te stellen wat de bedoeling van de wetgever met de betreffende bepaling was, hetgeen in casu helaas niet het geval is. Het eerste probleem dat in de weg staat aan het achterhalen van de bedoeling van de wetgever is dat de artikelsgewijze toelichting niet de afzonderlijke leden van een artikel bespreekt, maar een algemene bespreking bevat van alle leden van een artikel tezamen. Het tweede probleem is dat voormelde citaten uit de artikelsgewijze toelichting geen enkele helderheid verschaffen over de vraag naar de bedoeling van de wetgever, aangezien ze of geheel of gedeeltelijk haaks staan op de bewoordingen van de betreffende bepalingen. Tot slot mag de rechter zich, voor wat betreft de uitleg van een wettelijke bepaling, alleen baseren op formele rechtsbronnen, waardoor uitspraken van de regeringspartij in de media, op sociale media of in flyers niet kunnen worden meegenomen bij de (wetshistorische) interpretatie van een bepaald artikel.

VI. Geen straf op overtreding artikel 10 lid 3 WCVT

Artikel 9 lid 1 WCVT stelt dat op overtreding van de daarin opgesomde bepalingen uit de WCVT de Wet Economische Delicten van toepassing is. Nog daargelaten of de formulering van deze bepaling bewerkstelligt dat overtreding van voormelde bepalingen *een economisch delict is*, komt de overgangsbepaling van artikel 10 lid 3 WCVT – inhoudende de plicht om bestaande overeenkomsten te waarderen in Surinaamse dollar – niet in de opsomming van artikel 9 lid 1 WCVT voor. Op het niet waarderen van voor 24 maart 2020 gesloten overeenkomsten in Surinaamse dollar staat derhalve geen enkele sanctie.

VII. Conclusie

Op grond van het voorgaande, luidt de conclusie dat bij het aangaan van nieuwe overeenkomsten betreffende een te verrichten prestatie in vreemde valuta eenvoudigweg kan worden voldaan aan de WCVT, door het invoegen van een specifieke bepaling, zodat de wet in dat opzicht geen beperkingen oplevert voor het aangaan van nieuwe schuldverplichtingen in vreemde valuta.

Bij bestaande schuldverplichtingen die luiden in vreemde valuta, daarentegen, zullen schuldenaren mogelijk bij de rechter kunnen afdwingen dat zij de vreemde valuta-schuldverplichting kunnen voldoen door betaling in Surinaamse dollar tegen de koers van de Centrale Bank. Een schuldenaar zou in het ergste geval – indien de schuldeiser weigert het equivalent van de schuld in Surinaamse dollar te aanvaarden – zelfs bevrijdend kunnen betalen door middel van storting van voormeld equivalent in Surinaamse dollar in de consignatiekas.

Met meewerkende schuldenaren kan echter een wijziging in de bestaande overeenkomst worden overeengekomen, zodat ook bij deze overeenkomsten betaling in vreemde valuta mogelijk blijft.

Aangezien het wettelijk verbod om te offeren en factureren in vreemde valuta haaks staat op het recht om, weliswaar onder voorwaarden, te contracteren in vreemde valuta, is het lastig handvaten aan te reiken voor handelen in lijn met artikel 3 lid 5 WCVT. Indien de intentie van degene, die in een offerte een aanbod doet, is om een overeenkomst aan te gaan in vreemde valuta, is het volstrekt onlogisch om de prijs van het goed of de dienst in de aan de overeenkomst voorafgaande offerte uit te drukken in Surinaamse dollar. Evenmin is het logisch om te factureren in Surinaamse dollar, indien partijen, daaraan voorafgaand, uitdrukkelijk overeengekomen zijn dat giraal betaald moet worden in vreemde valuta. Daartegenover staat dat artikel 9 lid 1 WCVT overtreding van artikel 3 lid 5 WCVT beschouwt als een economisch delict. Voor dit probleem is vooralsnog geen juridische oplossing voor handen.

Indien u naar aanleiding van het voorgaande nog vragen of opmerkingen hebt, vernemen wij dat uiteraard graag.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'G.N. Best', with a stylized flourish extending from the end.

G.N. Best